

UCHWAŁA Nr 5 /2021
Rady Ławniczej Sądu Rejonowego w Puławach
z dnia 13 września 2021 roku

w sprawie udzielenia poparcia postulatom zawartym w Komunikacie – list do Rad Ławniczych i Ławników

Na podstawie § 7 ust. 1 Regulaminu Rady Ławniczej Sądu Rejonowego w Puławach (zatwierdzonego Uchwałą nr 1/20.20.) **Rada Ławnicza uchwala, co następuje:**

§ 1.

Po zapoznaniu się z Komunikatem Zarządu Głównego Stowarzyszenia Ławników Polskich kierowanym do Prezydenta RP oraz do innych instytucji państwowych, przedstawicieli Klubów Poselskich członkowie Rady Ławniczej przy Sądzie Rejonowym w Puławach jednogłośnie popierają postulaty zawarte w /w piśmie.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącej Rady Ławniczej.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Ławniczej
Ewa Ambroziak- Wawer

KOMUNIKAT - LIST DO RAD ŁAWNICZYCH I ŁAWNIKÓW

LIST DO RAD ŁAWNICZYCH I ŁAWNIKÓW

Szanowni Przewodniczący Rad Ławniczych
oraz ławnicy Sądów Okręgowych i Rejonowych

Stowarzyszenie Ławników Polskich,
jest organizacją legalnie działającą na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
zarejestrowaną w Krajowym Rejestrze Sądowym
posiadającą władze wybrane w demokratyczny sposób.

Zarząd Główny Stowarzyszenia Ławników Polskich informuje, że w związku z wejściem w życie zmian w art. 4 ust. 1 pkt 4) Ustawy z dnia 28 maja 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U.2021.1090 z dnia 2021.06.18) wchodzącej w życie z dniem 3 lipca 2021r., rozpoczął rozmowy z osobami publicznymi, przedstawicielami Krajowej Rady Sądownictwa, instytucjami od których zależy los ławników, wystosował wiele pism, w których stanowczo sprzeciwia się wprowadzonym zmianom, eliminującym ławników z sądów jako przedstawicieli społeczeństwa w wymiarze sprawiedliwości.

Jako Stowarzyszenie Ławników Polskich pragniemy poinformować, że na bieżąco monitorujemy sytuację, w której zostali postawieni ławnicy w wydziałach cywilnych sądów rejonowych i okręgowych.

Do tej pory wystąpiliśmy z pismami do:

- 1) Prezydenta RP;
- 2) Premiera;
- 3) Rzecznika Praw Obywatelskich;
- 4) Ministra Sprawiedliwości;
- 5) Marszałka Sejmu RP;
- 6) Marszałka Senatu RP;
- 7) Przewodniczącego PO;
- 8) Przewodniczącego PIS;
- 9) Przewodniczącego Komisji Ustawodawczej (sejm);
- 10) Przewodniczącego Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (sejm);
- 11) Przewodniczącego Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji (senat);

- 12) Przewodniczącego Klubu Parlamentarnego Koalicja Obywatelska - Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni;
- 13) Przewodniczącego Klubu Parlamentarnego Polskie Stronnictwo Ludowe-Koalicja Polska;
- 14) Przewodniczącego Klubu Parlamentarnego PIS;
- 15) Przewodniczącego Koła Poselskiego Konfederacja;
- 16) Przewodniczącej Koła Parlamentarnego Polska 2050;
- 17) Poseł Kamili Gasiuk -Pihowicz;
- 18) Poseł Katarzyny Lubnauer;
- 19) Senatora Zygmunta Frankiewicza.

Przypominamy, że w/w ustawa wprowadziła zmiany w Ustawie z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. Poz. 1842, z późn. zm.) polegające na tym, że w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich, sądy cywilne w I i II instancji będą rozpoznawać sprawy w składzie jednego sędziego.

Ustawodawca dokonując takiej zmiany przepisów ograniczył zagwarantowany w Konstytucji RP - udział czynnika społecznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości.

Uregulowanie jest również niezgodne z przepisami Ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Rygorystycznie ograniczono jawność rozpraw sądowych, ustawa jednoznacznie określiła, że sprawy w pierwszej i drugiej instancji w sprawach cywilnych będą rozpatrywane przez skład jednoosobowy. Taki zapis ustawy likwiduje kolegialność orzekania.

Ustawa jednoznacznie eliminuje udział ławników w procesach sądowych w I i II instancji w sądach rejonowych i okręgowych.

Wiąże się to z degradacją instytucji ławnika, na co nie ma naszej zgody.

Obywatele przestaną brać udział w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości w zakresie spraw cywilnych. Uznajemy to za niewłaściwy kierunek oddalający społeczeństwo od sądów.

Ustawodawca nie widział potrzeby eliminacji ławników z sądów w Ustawie z dnia 07.03.2020 r. poświęconej walce z Covid. Teraz u schyłku pandemii - widzi taką potrzebę eliminacji z życia publicznego instytucji ławników. Tymczasem art 31 wskazuje, że wszelkie ograniczenia są dopuszczalne tylko wtedy gdy nie naruszają wolności i praw.

W zdumienie wprawia nas argumentacja oparta na zagrożeniu epidemicznym w okresie, kiedy takie obostrzenia są liberalizowane. Otwierane są miejsca zbiorowego spotykania się obywateli, koncerty, hotele, dyskoteki, w środkach transportu publicznego 100% obłożenie pasażerów. Takie rozwiązanie legislacyjne budzi sprzeciw i każe zastanowić się nad intencją ustawodawcy.

Argument, przytaczany przez Ministerstwo Sprawiedliwości, że z powodu choroby członka składu orzekającego w wydziałach cywilnych i prawa pracy są odwoływane sprawy, jest w tym przypadku krzywdzący dla ławników. Każdy ławnik ma wyznaczonego zastępcę i w razie jakichkolwiek przeszkód uczestniczy on w rozprawie. Mogą się zdarzyć sporadyczne przypadki nagłych nieobecności, ale ławnicy od razu powiadamiają wydziały o takich przypadkach.

Inaczej wygląda sprawa niestawiennictwa stron, świadków i tutaj sprawy są odwoływane.

Jest również dużo odwoływanych spraw z powodu nieobecności sędziów, są miesiące, gdzie żadna ze spraw się nie odbyła a sprawy ciągną się latami.

Nikt nie zweryfikował dogłębnie tego zagadnienia, a winą obarczono ławników.

W kontekście tak pojmowanej przewlekłości spraw, wątpliwości budzi także niekonsekwencja ustawodawcy na gruncie racjonalności. Ustawodawca dostrzega potrzebę wyeliminowania na czas pandemii ławników z sądów cywilnych; to rodzi się pytanie, dlaczego nie dostrzegł takiej potrzeby jesienią 2020 r. (II fala pandemii) oraz wiosną 2021 r. (III fala pandemii), gdy były wysokie wskaźniki dziennych nowych zachorowań na COVID-19 i nie było jeszcze masowych szczepień. Dlaczego nie dostrzega się takiej potrzeby w innych postępowaniach: wydziałach karnych, w odniesieniu do innych zespołów, czy komisji wieloosobowych.

Ławnicy zgłaszając się do pełnienia społecznej misji wykonywali ją z oddaniem i pełną świadomością swojej roli. Teraz niespodziewanie dowiedzieli się w sposób nagły, że już są niepotrzebni!

Należy przypomnieć, iż zgodnie z art. 4 ust.2 Konstytucji RP „Naród sprawuje władzę przez swoich przedstawicieli lub bezpośrednio” natomiast w świetle art. 182 Konstytucji „Udział obywateli w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości określa ustawa”.

Nadmieniamy, że w Art 2 Konstytucji RP zapisano „Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej”.

Przypominamy również zapisy w Art 30 i 32 Konstytucji RP:

- Art. 30. Przyrodzona i niezbywalna godność człowieka stanowi źródło wolności i praw człowieka i obywatela. Jest ona nienaruszalna, a jej poszanowanie i ochrona jest obowiązkiem władz publicznych.

- Art. 32. Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny.

Bez wątpienia ławnik, jako sędzia społeczny wnosi do procesu sądowego takie wartości jak: doświadczenie życiowe i zawodowe, znajomość problemów społecznych, szacunek dla człowieka. Ławnicy są gwarancją bezstronnego, apolitycznego wymiaru sprawiedliwości, zbliżają sądy do społeczeństwa, zwiększają zaufanie i poparcie dla ich działalności.

Ławnik jest nie tylko przedstawicielem społeczeństwa w sądach, ale również przedstawicielem sądu w społeczeństwie.

Traktując ustawę zasadniczą poważnie, jak na to zasługuje, a zbiór zawartych w niej przepisów z szacunkiem, a nie jako zbiór wygodnych lub niewygodnych deklaracji, stajemy przed wielką debatą nad przyszłością sędziów społecznych wyrażając swój kategoryczny sprzeciw w odniesieniu do Ustawy przyjętej przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej.

Ławnik jako sędzia społeczny to konieczność pragmatyczna, a nie tylko konstytucyjna.

Władza w próbie radykalnej zmiany polskiego sądownictwa, przekreśla udział obywatela w wymiarze sprawiedliwości natomiast wprowadzone Ustawą jednoosobowe składy orzekające w sądach wypaczają fundamentalne zasady sprawiedliwości społecznej w demokratycznym państwie prawa.

Obawy środowiska ławników podziela obecna Krajowa Rada Sądownictwa, której zdaniem omawiany zabieg legislacyjny nie znajduje uzasadnienia, zwłaszcza że tą samą nowelą wprowadzono zasadę przeprowadzania rozpraw za pomocą środków porozumiewania się na odległość. Możliwość wprowadzenia rozprawy online rodzi pytanie czy tak drastyczne kroki względem czynnika społecznego są uzasadnione.

Szanowni ławnicy, Stowarzyszenie nie czekało na podjęcie działań przez Państwa, nasze interwencyjne kroki są i będą prowadzone w imieniu wszystkich ławników.

Chcemy też podkreślić, że nie mamy nic przeciwko wnoszeniu do władz petycji mających służyć poprawie statusu ławników, ale takich, które w legalny sposób zabiegają o prawa zagwarantowane w Konstytucji RP.

W tak trudnej dla nas wszystkich sytuacji, powinniśmy być razem, jako silna grupa i walczyć o swoje prawa, pamiętajmy w jedności siła.

Każde poparcie naszych działań będzie bardzo mile widziane.

W imieniu

Stowarzyszenia Ławników Polskich

https://www.rmf24.pl/raporty/raport-batalia-o-sady/fakty/news-lawnicy-protestuja-wladza-chce-nas-wyrugowac-bo-jestesmy-nie,nld,5346233#crp_state=1

<https://serwisy.gazetaprawna.pl/orzeczenia/artykuly/8146957,covid-19-wyeliminowal-lawnikow-z-sadow-cywilnych.html>